

یادداشت

عوامل موثر بر سرنوشت طلا در سال ۹۳

دکتر داریوش روزبهانه
عضو هیات‌مدیره کارگزاری بانک خاورمیانه

● در هیچ دوره‌ای از تاریخ تحولات قیمت طلا، میزان دخالت در بازارها توسط بانک‌های مرکزی و سایر نهادهای مالی مهم به این اندازه نبوده است. در سال‌ها و به‌ویژه ماه‌های اخیر که زرمهمه‌ای تغییرات بنیادی در سیاست بانکمرکزی آمریکا در قبال نرخ‌های بهره کوتاه و بلندمدت به گوش می‌رسید،بازار این کالای گرانبهانیز تحت‌تاثیر قرار گرفت و چندین‌بار قیمت خود را نسبت به ایهاماتی که در این سیاست‌ها وجود داشت اصلاح کرد و این نوسانات در دوره تغییر ریاست بانکمرکزی و انتقال مدیریت آن به وارث فعلی به اوج خود رسید.
فدرال‌ریزرو سیستم مالی جهان را با خرید اوراق قرضه در حدود سالانه هزارمیلیارد دلار به لژه درمی‌آورد.نرخ‌های بهره به‌طور تصنعی پایین نگاه داشته شده که معنی‌ای جز تضعیف دلار ندارد، یک نیم کاملاً حمایتی در مدیریت بانک‌های مرکزی جهان، دخالت در بازار طلا و سایر عوامل متغیرهایی هستند که شایسته بررسی‌های بسیاری هستند تا بالاخره بتوان در حوزه دقیق قیمت را حداقل در یک دامنه برای سال آتی پیش‌بینی کرد.
بهرحال جمع‌بندی این پیش‌بینی‌ها که در نوشته حاضر رایشه شده سعی کرده تا اساسی‌ترین محورهای تاثیر گذار بر قیمت طلا را در سال پیش‌رو تحلیل کند. سعی شده در آرایه این پیش‌بینی تعامل عوامل و نهائیاتر اثر خالص آنها مدنظر باشد و بتوانیم به یک تحلیل نسبتاً دقیق بنایی‌ریز از عوامل اثر گذار دست یابیم.
از نظر تکنیکی قیمت طلا در پایین‌ترین حد خود در طول دهه اخیر در ماه‌های پایانی سال میلادی ۲۰۱۲ قرار گرفت. درست در همین زمان‌ها بود که تحلیلگران پایان دوره تاریخی رشد طلا را اعلام کردند که بعداً مشخص شد این پیش‌بینی غلط بوده است.
مراجعه به مطبوعات و سایت‌های آن زمان در مورد پیش‌بینی‌های نزولی افراطی در دست است، این گروه حتی معتقد بودند که رشد مجدد طلا به قیمت‌های بالاتر از هزارو ۳۰۰ دلار با تردیدهای جدی مواجه است. حال باید به این سوال پاسخ داد که آیا دوران رشد قیمت طلا پایان یافته است. حداقل دلایل زیر خلاف این ادعا را ثابت می‌کند.
برای اثبات این ادعا باید دوباره به مبانی بنیادی تحلیلی طلا بازگشته و کار را از آنجا شروع کنیم. اینها دقیقاً دلایلی هستند که باعث شدند طلا قیمت‌های تاریخی و رکوردهای سال‌های اخیر را تجربه کند.

۱. بدهی کلی دولت آمریکا پس از تعطیلی اخیر این دولت به بیش از ۱۷هزارمیلیارد دلار رسیده است که یک رکورد تاریخی بدهی محسوب می‌شود. این سقف از بدهی‌ها پس از اضافه کردن مصوبه اخیر کنگره برای ۳۲۸میلیارد بدهی دیگر که بدهی سالانه را به هزارمیلیارد دلار رسانید رخ داده است. رشد این بدهی به معنی کندی رشد در تولید ملی امریکاست و نسبت بدهی به تولید ملی افزایش می‌یابد که هم‌اکنون نیز از صددرسد آن بیشتر شده است. از نظر اقتصادی این یک محاسبه ساده ریاضی است که نشان می‌دهد قدرت خرید دلار باید کاهشده باشد. این مساله در مورد قدرت خرید دلار برای خرید دارایی‌های واقعی و به‌ویژه دارایی‌های اِپوِلی مانند طلا نیز صادق است چراکه به‌طور طبیعی یک رابطه مثبت آماری بین این حجم بدهی و قیمت طلا همواره تجربه شده است.

۲. حداقل در سال ۲۰۱۴ دورنمایابانگر کاهش تمرکز فدرال‌ریزرو بر خرید اوراق قرضه بلندمدت نیست و این سیاست با احتمال بالایی ادامه خواهد داشت که خود بیابانگر اسواج نوری حتی پس از خروج از بحران در اقتصاد آمریکا خواهد بود. این سیاست حمایتی که در ترازنامه بانکمرکزی آمریکا هزارمیلیارد دلار به پایه پولی افزوده است و از طرف دیگر دارایی‌های قرضه‌ای این بانک را افزایش داده، پایه پولی را به نزدیک چهارهزارمیلیارد دلار رسانیده که با درنظر گرفتن حجم تولید ملی آمریکا و سرعت گردش پول در این اقتصاد گریز از تورم در سال‌های آتی را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. در تاریخ تحولات قیمت طلا، افزایش حجم ترازنامه بانکمرکزی با افزایش قیمت طلا، حداقل به‌صورت تاریخی به‌صورت مثبت رابطه داشته است.
۳. تصور فوق دلار را به‌عنوان یک از مرجع بین‌المللی با مشکلاتی مواجه می‌کند و واقعیت این است که حتی اگر بپذیریم که دلار همواره در گروه زراه‌های معتبر بین‌المللی به حیات خود ادامه خواهد داد باید بپذیریم که در کنار ازراه‌های دیگری مانند یورو، یوان، پوند و سایر ازراه‌اندکی باید جایگاه قدرتمند خود را در سال‌های آتی تعدیل کند.
همین چندقوت پیش خبرگزاری شینگه‌وای چین رسماً اعلام کرد که چینی‌ها هزارو ۳۰۰میلیارد دلار در اوراق خزانه آمریکا سرمایه‌گذاری کرده‌اند. صندوق بین‌المللی پول اعلام کرده که تمرکز بیش از حد بر یک از ذخایر ارزی کشور‌های عضو می‌تواند منبع ریسک‌های بزرگی در آینده باشد که خود این‌اید می‌کند نظام چندقطبی آری در سال‌های آتی یک واقعیت گریزنابذیر است. این فرآیند در یک گستره تاریخی بزرگ‌تر نیز کاملاً محسوس است.
۴. قسمت اعظم منابع پولی که پس از بحران ۲۰۰۸ چاپ و به سیستم تزریق شد به‌عنوان وجوه مازاد در سیستم وجود دارد و هنوز جذب نشده و به‌همین‌دلیل هر نوع سیاست بانکمرکزی آمریکا برای تشویق مصرف بیشتر با ضرب فزاینده‌تری منابع پولی را به سیستم بازمی‌گرداند؛ منابعی که در بانک‌ها پارک‌شده یا به‌دلیل راهمه‌ا در برگشت بحران کمتر مصرف و بیشتر به‌صورت کنز نگهاری می‌شود که در بهترین حالت به مصرف بازپرداخت بدهی در سیستمی که در صورت کاهش حباب در ترازنامه‌های شرکت‌های می‌رسد. بازگشت این منابع پولی تحت اعمال هرنوع سیاست مالیاتی، پولی یا تشویقی دیگی می‌تواند به تورم ناگهانی دامن بزند که خود به‌دلیل رابطه مستقیم تورم با قیمت طلا قیمت را در روند صعودی قرار می‌دهد.

ادامه در صفحه ۵

اقتصاد

سعید لیلاز در گفت‌وگو با «شرق»:

فاز اول یارانه‌ها اجرا نشد

همین منجر به کاهش شدید تولید صنعتی در اقتصاد کشور شد به گونه‌ای که سال ۱۳۹۱ را تبدیل به یک سال رکودگونه کرد.

ایسن دو عامل، بدترین رکود تورمی تاریخ ایران را رقم زده و این ناشی از عدم اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها بود. من واقعا معتقدم که این قانون اصلا در مرحله اول اجرا نشد.

لا شما معتقدید که فاز نخست قانون هدفمندکردن یارانه‌ها در عمل اجرایی نشده است. به‌نظر شما تبعات این امر برای اقتصاد ایران چه چیزهایی است؟

نکته دوم این بود که نه‌تنها به بخش تولید هیچ چیزی کسری بودجه عامل اصلی شتاب گرفتن تورم در سال‌های ۹۱ و ۹۲ شد، به گونه‌ای که حتی بسیاری از کارشناسان به نادرستی تصور می‌کنند که افزایش قیمت حامل‌های انرژی عامل اصلی این تورم بوده، درحالی‌که این تصور غلط است. تورم این بود که ما در ایران عملا دچار همین وضعیت

از این منابع داده نشد، بلکه برخلاف روح هدفمندی به ازای افزایش قیمت تمام‌شده کالا و خدماتی که به تولید اختصاص پیدا می‌کرد، مثلا حامل‌های انرژی، تولیدکننده‌ها نتوانستند و اجازه پیدا نکردند که قیمت فروش کالاها و خدماتشان را متناسب با آن افزایش دهند.

فروش اموال مازاد بانک‌ها

غلامحسین دوانی، **عضو جامعه حسابداران رسمی ایران**

فروش و بهای تمام‌شده دارایی‌های متعلق به بانک و نه دیون معوقه)، نسبت به افزایش سرمایه خود از این محل اقدام کنند.
۲- با توجه به رکود بازار مسکن و مستغلات، بعید به نظر می‌رسد بانک‌ها قادر باشند تمامی اقلام مزادبدهی را به صورت نقد به فروش برسانند و در صورت فروش تقسیمی، کل سود متعلقه (در صورت وجود سود) قابل شناسایی در حساب‌های سال ۱۳۹۲ نخواهد بود بنابراین چنانچه قصد شناسایی سود بالا در حساب‌ها باشد (که احتمال آن زیاد است)، این امر محقق نخواهد شد
مضاف بر آنکه افزایش سرمایه لازم هم صورت نخواهد گرفت.
۳- بدیهی است چنانچه بانک‌ها بتوانند اقلام مزادبدهی را به قیمت

مشاغل موقت، درآمدهای زیاد

درآمد یک تا ۱۵میلیونی شغل‌های عیدانه

درآمدها از شغل‌های دوعیدمتفاوت است؛ از یکمیلیون گرفته تا ۱۵میلیون تومان. شغل‌هایی که روزهای آخر سال ظهور می‌کنند و خبر و اثری از آنها دیگر باقی نمی‌ماند تا سال دیگر که از دهه اول اسفند باز هم سبزه‌فروش‌ها بساط کنند و ماهی‌فروش‌ها ماهی سرفره‌هفت‌سین بفروشند و ظرف‌های سمنو کنار خیابان‌ها پهن شود و حاجی‌فیروز‌ها پشت چراغ‌های قرمز کلسبی کنند. این شغل‌های آخر سالی کوتاه است اما پردرآمد. آنقدر که برخی را و سوسه می‌کند شغل‌های تابستان را برای دو، سه‌هفته کنار بگذارند و کنار خیابان بساط کنند یا کنار کلسبی سالنه، جایی هم برای شغل‌هایی چندروزه باز کنند.

۵میلیون سود دو هفته‌ای بساط عیدانه

سبزه و ماهی جزو خوردهای واجب شب عید است. برای همین از اول تا آخر یک خیابان کوتاه، ۱۰جا سبزه و ماهی می‌فروشند و همه هم مشتری‌های خود را دارند. بساط اولی درست نبش میدان گرگان است. روی پله‌های سینمای قدیمی گرگان بساط کرده‌اند. بساطشان بسیار بزرگ است و همه‌چیز هم در بساطشان پیدا می‌شود؛ از ماهی و سبزه و شمع و گل و آینه سرفره‌هفت‌سین بگیر تا وسایل چهارشنبه‌سوری و قاب‌عکس و وسایل زینتی. سه‌جوان کنار وسایل نشسته‌اند. کارشان نصب کولرگازی است اما از ۱۵ اسفند آن کار را موقتاً رها کرده‌اند. هشت تا ۹میلیون تومان برای خرید اجناس هزینه کرده‌اند و سودشان از این ۱۵ روز کار حدود پنج تا شش‌میلیون است. اما با این سود، همچنان شالی هستند. یکی از آنها که بسیار خسته است، می‌گوید: سال‌ها قبل کلسبی بهتر بود. تا الان فروش شب‌عید چنگی به دل نمی‌زند. البته یکی، دو روز مانده به سال تحویل اوضاع بهتر می‌شود و ما هم منتظر همان دو روز آخریم. جوان دیگری می‌گوید: شاید سود خوب باشد اما کار ما این‌روزها ۱۴ساعته است. نمی‌توانیم بساط به این بزرگی با این همه ماهی و سبزه را جمع کنیم. برای همین شب‌ها نوبتی استراحت می‌کنیم. شبی سه تا چهار ساعت می‌خوایم، آن هم همینجا. ۹ سال است که کارشان همین است و لابد با این همه دردرسر سود خوبی از این کار عایدشان می‌شود که این همه سختی را تحمل می‌کنند. این یکی اما از دو فروشنده اولی شاک‌تر است. می‌گوید فروشمان بد نیست. حتی بیشتر از آن چیزی است که گفتیم اما اگر ماوران شهردرای اجازه

سود سمنو زیاد نیست
در همین نمایشگاه بهاره خامی سمنو می‌فروشد. یک هفته است غرقه را اجازه کرده است. می‌گوید سمنو‌ها را از کرمان می‌خرد کیلویی ۱۲هزار تومان و خودش تنها کیلویی ۱۵هزار تومان می‌فروشد. ظرف‌های کوچک را نشان می‌دهد هر کدام ۲۵۰گرم وزن دارد و نه‌اندی پنج‌هزار تومان قیمتش است. می‌گوید با این حساب روی هر کیلو سه‌هزار تومان سودنی‌کنی، هشت‌هزار تومان برایت سود دارد. حرف را تغییر می‌دهد و می‌گوید هر سه

این باعث می‌شود که ما یکی از بی‌انضباط‌ترین کشورهای دنیا در مصرف انرژی باشیم؛ یعنی کمترین بازده انرژی نسبت به تولید ناخالص داخلی. فکر می‌کنم در دنیا اولین هستیم.

یکی از بدترین وضعیتهای زیست‌محیطی جهان را الان به‌دست آوردیم و از نظر بهداشتی به‌خیم‌ترین شکل دچار شدیم، مضاف بر همه این مسایل، دولت و کشور فاقد منابع کافی برای حل مسایل اساسی تولید و مسایل اساسی بهداشت همگانی و آموزش‌وپرورش است. خب همه اینها در واقع ناشی از این است که ما اصلی‌ترین منبع در آمد دولت را که عامل بهبود بهره‌وری و کاهش مصرف انرژی و بهترشدن فضای عمومی کسبوکار و محیط زندگی ما باشد، فراموش کردیم.

بنابراین من افزایش قیمت حامل‌های انرژی را چه بخواهد صرف تولید بشود چه نشود، یک گزینه دیگر نمی‌دانم، بلکه از نظر من یک اجبار است.

لا فکر می‌کنید افزایش قیمت حامل‌های انرژی را چه مکتبسیمی باید انجام‌شود؟

ولی از آنجایی که ما در شرایط اضطراری قرار داریم، من به‌طور کلی مخالف هر گونه شوک‌درمانی در اقتصاد ایران هستم به دلیل اینکه ساختار اجتماعی ایران، بسیار شکننده است. به‌خصوص در سه، چهار سال گذشته قدرت خرید نیمی از مردم تقریباً ۳۰ تا ۵۰درصد کاهش پیدا کرده است و فشار بسیار سنگینی به فقیرترین توده‌های مردم وارد می‌شود.

ولی از آنجایی که ما در شرایط اضطراری قرار داریم، من به‌طور کلی مخالف هر گونه شوک‌درمانی لازم است که به کاهش شدید مصرف بنزین منجر شود. این می‌تواند به‌منایله افزایش زیادی در قیمت بنزین باشد اما در عین حال قیمت گازوئیل و گاز را با آهنگ کمتری افزایش بدهد، شاید گریزنابذیر است.

یعنی اگر من جای دولت باشم، آن حامل‌های انرژی که به مصرف خانگی یا تولید می‌رسد مثل گازوئیل و گاز را کمتر افزایش می‌دهم، ولی قیمت بنزین را به صورت ناگهانی افزایش می‌دهم، به دلیل اینکه ما هم باید یک اتفاق شدید و سریعی را در محیط‌زیست‌مان انجام دهیم و بر این کسر بودجه‌ای که الان دچارش هستیم، فائق باییم.

خبر

سیف کنترل تورم را بر رکود اولویت داد

تزریق نقدینگی؛ مسکن موقتی

● **شرق:** دیروز ولی‌اله سیف، رییس کل بانکمرکزی در نوشتاری که بر تارنمای بانکمرکزی منتشر شده، اعلام کرد، این بانک کنترل تورم را بر رکود ترجیح داد و در این زمینه به تجربه سایر کشورها اشاره کرده و نوشته است: در راستای همین تجربیات و ادبیات است که امروزه بسیاری از بانک‌های مرکزی جهان، هدف ثبات قیمتی را به‌عنوان هدف اصلی خود برگزیده‌اند و در برخی کشورها نیز که اهداف ثبات قیمتی و کمک به رشد اقتصادی را در قانون ناظر بر بانکمرکزی دارند، تصریح شده که بانکمرکزی زمانی می‌تواند به منظور کمک به رشد اقتصادی اقدام سیاستی کند که هدف ثبات قیمتی محقق شده باشد و در معرض خطر قرار نگیرد (یک نمونه‌بازار این امر بانکمرکزی کشور سوئیس است).

رییس کل بانکمرکزی ضمن اشاره به روند کاهش نرخ تورم و رشد نقدینگی در سال ۹۲ گفت: تزریق نقدینگی فقط یک تسکین‌دهنده است که با ایجاد تورم در دوره‌های بعدی و کاهش تراز حقیقی منابع بنگاه‌ها دوباره نیاز به نقدینگی را بازتولید می‌کند و کشور را از مسیر کاهش تورم که به زحمت به دست آمده است، دوباره خارج می‌کند. به گزارش روابط عمومی بانکمرکزی ولی‌اله سیف در نامه‌ای در توصیف فضای اقتصاد در سال ۹۲ و ترسیم چشم‌انداز ۹۳ پرداخت. وی در این نوشتار تصریح کرد: این یک واقعیت تلخ است که ایران هنوز جزء معدود کشورهای دارای نرخ تورم تورمی و بالا در جهان است. ترکیب نقدینگی در سال جاری نسبت به سالال گذشته به نحو قابل ملاحظه‌ای بهبود یافته و رشد نقدینگی ۲۴۹درصدی در ۱۱ماهه سال‌جاری از رشد ۱۸۷درصدی ضرب فزاینده و رشد ۵۲درصدی پایه پولی متاثر بوده است. رییس کل بانکمرکزی با بیان اینکه سیاستگذار پولی باید به دنبال دستاوردهای پایدار باشد و نه آرام‌بخشی‌های کوتاه‌مدت و مقطعی، تاکید کرد: بررسی شوک‌های وارده و دلایل رکود در کشور به‌خوبی نشان می‌دهد که دراحل رفع این مشکل، تزریق نقدینگی نیست، ضمن اینکه رویکرد ماه‌های اخیر بانکمرکزی به طور مشخص در برهه اخیر که کشور در آستانه اجرای مرحله دوم اصلاح قیمت حامل‌های انرژی و یارانه‌ها قرار دارد، بسیار مفید و حایزاهمیت بوده و توانسته است آرامش نسبی را به اقتصاد کشور بازگرداند. سیف اظهار کرد: سهم قابل توجهی از رکود حاکم بر اقتصاد کشور به مشکلات طرف عرضه مربوط می‌شود. مولع موجود در فضای کسب و کار کشور، شرایط بین‌المللی و وضع تحریم‌های ناعادلانه بر علیه کشور، محدودیت نقل و انتقالات ارزی و واکنش آن به محرک‌های طرف تقاضا را محدودتر کرده است. وی گفت: بدیهی است در چنین شرایطی افزایش نقدینگی، نه‌تنها کمکی به حل مشکلات واحدهای تولیدی نخواهد کرد، بلکه به واسطه تشدید فشارهای تورمی موجود، واحد آزاد متاثر بر اقتصاد کلان کشور از جمله بخش تولید نیز خواهد بود. وی گفت: دشواری سیاستگذاری اقتصادی و به‌ویژه سیاستگذاری پولی هم باید مدنظر باشد. سیاستگذار پولی باید در تنظیم سیاست‌ها و رویکردهای خود منافع و مصالح اقتصاد ملی را در نظر بگیرد که این امر ممکن است در ابتدا خوشایند برخی نباشد، اما پس از حصول و تثبیت اهداف، همگان از ثمرات آن برخوردار خواهند شد. وی گفت: رویکرد صحیح این خواهد بود که سیاستگذار رویکرد کنونی مبنی بر مهار تورم در کشور را استمرار بخشد و در عین‌حال ضمن رعایت انضباط پولی، زمینه مناسب‌تری را برای هدایت منابع مالی به سمت فعالیت‌های مولد فراهم کند.

احتمال افزایش ۳۴درصدی نرخ «دیه»

● **تسنیم:** توافق صنعت بیمه و قوهقضایه برای افزایش نرخ دیه به ۹۳ سال به بیش از ۳۰درصداحتمالا از اردیبهشت سال آینده به صنعت بیمه ابلاغ و لازم‌الاجرا خواهد شد. نرخ دیه برای سال آینده طبق توافقات انجام‌شده بین صنعت بیمه و قوهقضایه بناست: بیش از ۳۰درصد افزایش یابد و با این حساب احتمالا نرخ دیه عادی در سال ۹۳ با افزایش ۳۴درصدی، از رقم ۱۱۴میلیون فعلی به ۱۵۲میلیون تومان برسد.

بازار	سه‌شنبه ۲۷ اسفند
طلو سکه	قیمت
طرح جدید	۹۵۹۰۰۰
طرح قدیم	۹۵۹۰۰۰
نیم	۵۰۵۰۰۰
ربع	۲۸۴۰۰۰
گرمی	۱۹۵۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۸۱۰۰
اونس * (دالر)	۱۳۶۳ دالر

قیمت انواع سکه و طلا در بازار رسمی
قیمت در ساعت ۱۸

ارز	قیمت(میلون)
دالر آمریکا	۳۰۱۵
یورو	۴۱۸۰
پوند	۵۰۰۰
درهم	۸۲۱

نرخ انواع ارز در صرافی‌های مجاز تهران

عنوان شاخص	مقدار	تغییر (درصد)
کل	۷۸۹۶۸/۱	۰/۶۹
۳۰ شرکت بزرگ	۳۷۶۸/۵	۰/۵۵
آزاد شناور	۹۰۸۴۰	۰/۸۱
بازار اول	۵۸۲۶۵	۰/۷
بازار دوم	۱۵۲۰۷۱/۲	۰/۶۶
صنعت	۶۵۷۶۹	۰/۷۳